

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 39 (323)

П'ЯТНИЦЯ, 2 грудня 1988 року.

Виходить раз на тиждень

Ціна 1 коп.

З НИМ завше приємно стрічатися: і тоді, коли кваліфікація, заклопотаний, але все одно зичливий і приязний; і тоді, коли в доброму гуморі, з невигубно-веселою смішиною в очах; і тоді, коли виступає, або веде нараду — діловий, рівний, неодмінно коректний. Ця остання якість, з мого погляду, вищою мірою інтелігентна — ніколи не впадає у вічі, що він керівник, що набагато вищий за службовою посадою, рівнем знань і науковим рангом.

Ніколи не був на його уроках, однак вивчений, що й лекції свої Станіслав Йосипович Ткаченко читає неакадемічно, з притаманною йому веселою стриманістю і непоказним натхненням — той, хто багато знає і багато може, шліфує педагогіку до такої міри, що вона стає органічним продовженням характеру і починає здаватися, що чоловік з нею народився.

Вразила одна його фраза: — Піймавшись на думці, що технічну книжку читаю з більшим інтересом, ніж художню, я стурбувався. Стаю стопроцентним технократом чи «запрацював» до решти?

Бачиться за цією фразою висота вимогливості до себе і, якщо хочете, святе бажання бути для студента взірцем відданості професіональному ділу не в тому розумінні, що інженер і машина — мало не рівнозначні іпостасі з тією лиш різницею, що одна з плоті і крові, а друга — з бензину й металу, а в тому, що це — аристократ духу, крилата, багатогранна особа.

— Якби у мене раптом з'явилось багато часу, то заново уважно перечитав би всю класику і глибоку філософську літературу. Не ту, звичайно, що веде в гушавники специфічного академізму, а ту, що будить думку.

Станіслав Йосипович за натурою — філософ. Більше схильний слухати, міркувати, ніж говорити. Це, очевидно, перейшло від степу. Степ також виповнений мовчанням. Це мовчання значливе і кожен згук у ньому щось важить.

Пролетарський район До-нецька теж виходив у степ. Біля нього стояла білобока хата шахтаря Йосипа Ткаченка, коло хати грілись на сонці яблуні і груші, між ними дихала медом пасіка.

До шахти теж було йти через степ за вісім кілометрів. Батько вставав рано, ходив на роботу і з роботи пішки, любив по тому розповідати про мовчання степу. Слів у нього набралось небагато, зате вони були уважисті, як антрацитове груддя:

— Найбільша краса у світі — степ, найперше діло — робота. Степ дає душі розум, а робота тримає на спині державу...

Ввійшло у пам'ять, як вугільний пил в шахтарське лице — разом з наперубутою любов'ю до батька.

— Жодного дня він не сидів за партою. Заочно — школу, заочно — технікум. Багато років — у лаві, потім — на поверхні, вчив молодь шахтарських професій. В інституті я одержував від нього листи, рахував пропущені коми, крапки і букви, яких було дуже густо. А потім їх наче хто почав злизувати — все менше, менше, менше... Приїхав я на канікули, а мати (вона викладала українську мову — теж диво — сама росіянка, а навчала дітей української мови) говорить, що тато...

... чних годин, а тодішні втрати стали надбанням — приохотився до спорту, який і донині, в пору постійних фізичних, а надто нервових навантажень, тримає його в добрій формі.

Б АТЬКОВА любов до роботи оповна переда-лась синові. З золотою медаллю скінчив десятирічку, з червоним дипломом Київський технологічний інститут. З четвертого курсу по-справжньому захворів на укову, двадцять дев'ять років захистив кандидатську, на п'ятдесят другому, то-

уже купила Франція, патенти — Японія, ФРН, Канада. — Всі ми одержимі однією ідеєю — збереження паливних ресурсів і чистота навколишнього середовища.

Власна тема, власні наукові турботи — маленька частка, може, якийсь десяти відсоток тих воїстину грандіозних клопотів, що лежать на його плечах, як проректора Політехнічного інституту з науковою роботою. У грошах — це мільйони, в часі — день і ніч.

Дивуюсь, що ніколи не зривається, ніколи не посилює голосу. Чи є в нього недруги?

Думаю, що не один, попри всю його людську чарівність. Адже — керівник. В керівника — лінія. А це не пряма стежка, якою біжать одні добровольці. Треба, щоб стежкою бігли, при чому — швиденько, й ті, кому не хочеться. Отже, мусиш підганяти, інколи й силувати. Така уже доля тих, кому випало вести лінію.

Чи все йому вдається? Багато, але ж звичайно, не все.

Всі його мрії стосуються дальшого розвитку науки. Це ціла програма.

— Найперше, чого треба досягти, то це реалізації наукових досягнень. Мрію про той день, коли представники виробничої сфери будуть багаті за винахідниками: «Дай креслення!». А поки-що все навпаки. Щоб реалізувати найкращу ідею, вчений мусить тратити свій дорогий час і розум на елементарне заняття — шукати, хто б йому виточив гаечку, болтик і т. д., і т. п. Отже, мусимо дбати про матеріально-технічне забезпечення науки, її організацію. Втім, це тема окремої широкої розмови.

Глобальна проблема — рівень науки. Не може бути ніяких категорій робіт — ні першої, ні другої, тільки найвища, світова.

Хвилює ставлення до науки молоді й комсомолу. На студентських наукових конференціях нудно, ніякої змагальності, ніякого азарту. Тут для нашого викладача це робити й робити...

Мрію про організацію наукової праці на основі здорової конкуренції, намагання робити все, щоб у нашому вузі були створені належні творчі умови насамперед людям по-справжньому обдарованим і щоб ці умови створювались не тільки офіційно через ректорат, щоб був відповідний мікроклімат в усіх без винятку колективах.

Турбує перехід науки на госпрозрахунок. Побойуюсь, аби, захопившись виголою сьогодення, ми не загубили фундаментальні дослідження.

...Отже, нелегко крилатим. Втім, трудно сьогодні кожному, хто намагається щось утверджувати, ламати, горіти, словом і ділом рухати нашу перебудову.

І. ВОЛОШЕНЮК.

Подвижники перебудови

СЕКРЕТАР

тина Степанівна. — І як приємно, коли робітниця, відчувши, що вона потрібна тут і про неї піклуються, залишається в своєму колективі.

Посада у Оліферчук — проста. По штатному розкладу — контролер. Досконало володіє й професією випробувальниці. Від її роботи залежить якість виробів. Тут, насамперед, приділяють велику увагу якості. Від того, як вона виконує свої операції, залежить, наскільки якісний виріб потрапить до споживача. Маленька неточність — і труд всієї дільниці знецінений.

— На дільниці, — продовжує Валентина Степанівна, — кожна робітниця дбає про якість. Цього вимагає сучасне життя. Крім того, трудівниця за продукцію високого гатунку отримують 50 процентів винагороди від заробітної плати. Питання якості комуністи неодноразово розглядали на відкритих партійних зборах. Бо, якщо в нас виявлять брак, то це «ЧП» для всього колективу. Тому комуністи дбають, щоб високопродуктивно і з високою точністю працювало устаткування, суворо дотримувалась температурний режим, якісно опрацьовувалися деталі...

Про рідне підприємство, цех, де трудиться вона уже 14 років після закінчення базового профтехучилища. Валентина Степанівна говорить з гордістю:

— Наша продукція знаходить великий попит у багатьох важливих ланках господарства.

На дільниці стало правилом, що за якість продукції піклуються не лише технолог Ю. В. Пантелейчук і майстер М. Ф. Васильська, а й самі робітнички. Це виправдує себе. Бо кожен зацікавлений у тому, щоб якомога швидше усунути причини браку й виготовляти необхідні вироби згідно технології. В. С. Оліферчук працює на совість і жодного разу не підвела себе і колектив.

— Працювати з Валентиною Степанівною легко й цікаво, — говорить секретар парткому Л. Г. Коваленко. — Авторитетна в усюму, дисциплінована. Має багатий виробничий досвід. Кілька років підряд обирається секретарем первинної парторганізації, ініціативна. Свій запал енергії передає товаришам по праці. І в тому, що партійна організація бойовою, заслуга в першу чергу її. Бо вона завжди починає з самої себе. З керівників. Турботлива мати, прищеплює акуратність і дітям.

— Якщо людина знає свої високі обов'язки, — говорить В. С. Оліферчук, — то вона і працює набагато краще. Ви послухайте, з якою гордістю наші робітнички ведуть мову про те, що виготовляємо сучасні вироби для важливої галузі промисловості. Цю гордість, почуття відповідальності виховують у нас в колективі наша парторганізація і кожний з нас, партійний активіст, — особистим прикладом.

Л. ЛИСЕНКО,

секретар партійної організації економічних служб і управління Вінницького заводу ім. 60-річчя Жовтня.

Розповідь про делегата

КРИЛАТИМ НЕЛЕГКО...

книжку пише. Тато — книжку? Ну, лопата, ну молоток — ще куди не йшло, а ручка в його пальцях — сірник...

— Що ви, тату, пишете? — Не питай. Приїхали з видавництва — замучили: «Дайте, Йосипе Івановичу, робітничим школам посібника про автоматизацію шахтних установок, про вугільні комбайни».

«Го хай, — кажу, — хтось допоможе». — Ні, напишіть сам. Так, як ото розкажете молодим на своїх уроках, так і напишіть».

На книжкових полицях Станіслава Йосиповича ці дві книжки — найдорожчі. Символ подвигу, символ безмежних можливостей людського духу!

— Десятого грудня батькові буде 80. Велика сімейна подія.

Всі Ткаченки мали схильність до точних наук. Фізика і математика давались Станіславу Йосиповичу без ніяких зусиль. З сьомого класу, коли вчителям треба було відлучатись, вони замість себе лишали учня рішати перед класом задачі, а іноді, коли була легка тема, відпускали грати в футбол.

Станіслав Йосипович тепер шкодує за тими даремно потраченими годинами, але, як мені здається, з чистого педагогічного ошадливості проректора, якому тяжко бачити втрати академі-

чно, у 1988-му — докторську. Всі сходинки від аспіранта до проректора перелітав не на крилах (хоч і крилатий), а долав поступово — така уже в нього «фортуна» — відробити скрізь до сьомого поту...

Ще я не сказав про його улюбленого, найдорожчого вчителя Назара Юрійовича Тобілевича, внука Карпенка-Карого.

— Завкафедрою промислової теплоенергетики, професор Київського технологічного інституту. Педагог найвищої культури. Знання кількох іноземних мов, поезії, театру, літератури. Ми, майбутні технологи, заражені його любов'ю до мистецтва, кілька разів дивились весь репертуар оперного. Це залишилось у кожному на все життя. Якщо я десь у Києві чи Москві і раптом увечері — вільна година, всіма правдами й неправдами пробиваюсь в драматичний або оперний...

Станіслав Ткаченко з любов'ю говорить не тільки про вчителів, а й про учнів. От уже справді — багатій душі не шкода себе роздаровувати. У нього чималенький ряд послідовників — Ю. К. Пінчук, І. Д. Стелчук, В. З. Глоба. Найбільше славних слів про О. В. Сандуляка. Двадцять трьох років, через рік по закінченню інституту, захистив кандидатську, тридцять восьми — докторську. Ліцензію на його винахід